

حقوق زن در کشاکش سنت و تجدد

محمد حکیم پور

تهران: انتشارات نغمه تواندیش، ۱۳۸۲، ۴۹۱ صفحه

تهیه و تنظیم: مهنوش شاهین‌راد*

بحران‌های مبتلابه جامعه جدید و تأثیر بیشتر آنها بر زنان جهان از جنبه‌های مختلف اقتصادی، بهداشتی، سیاسی، امنیتی و تحصیلی از سوی دیگر، ما را با پرسش و دغدغه اصلی این پژوهش همراه می‌سازد که به راستی منشأ مسائل و مشکلات عدیده زنان جهان به طور اعم و زنان مسلمان به ویژه ایرانی به طور اخص را در کجا باید جست‌وجو کرد. اگرچه پیش از این پاسخ‌های مختلفی به این پرسش مطرح شده است، همچون عامل سنت، آموزش و تربیت، قانون یا ساختارهای غلط اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی، نگارنده معتقد است این پاسخ‌ها هر کدام بخشی از حقیقت را درباره زنان انعکاس می‌دهند و هیچ‌یک به تنهایی علت مشکلات زنان به ویژه در جوامع مسلمان و مخصوصاً ایران نیست. وی بر این باور است که بدون تعمق در خوانش مسلط از مذهب در جوامع مذهبی مانند ایران، نه شناخت اصولی و انضمامی (زمانی و مکانی) از مبادی سنت، قانون و ساختارها حاصل خواهد شد و نه راه اصلاح آنها هموار خواهد گشت (ص ۱۶). کتاب بر پایه این رویکرد نگاشته شده که در جوامع مذهبی

منشأ مسائل و مشکلات متعدد در زندگی زنان، تبعیض‌ها و محدودیت‌های پیش روی آنان، برابری حقوق زنان و مردان یا عادلانه بودن حقوق زنان در مقایسه با حقوق مردان بحث‌های چالش‌برانگیزی است که اندیشمندان و صاحب‌نظران متعددی به آنها پرداخته‌اند. ولی همچنان بسیاری از این مسائل و مشکلات برقرارند و پرسش‌های مختلفی بی‌پاسخ باقی مانده‌اند. یکی از پژوهش‌های ارزنده و منابع شاخص در این زمینه که رویکردی بنیادی به موضوع دارد، کتاب حقوق زن در کشاکش سنت و تجدد به قلم محمد حکیم‌پور است. علاوه بر غنای محتوایی، غنای ساختاری کتاب نیز قابل توجه است. پی‌نوشت‌ها، منابع و مراجع، و نمایه‌ای تفصیلی (شامل نام اشخاص، فرق، اقوام و گروه‌ها، اماکن، کتب و نوشته‌ها) بخش‌های پس از متن را تشکیل می‌دهند.

نگارنده با ارائه شواهد و مصادیقی از فرهنگ مذکر جامعه ایرانی و رسوخ آن در تمام حوزه‌های اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، حقوقی و اقتصادی از یک سو، و مرور

ma.shahinrad@gmail.com

* دکتری شهرسازی